

UJVIDÉKI HIRLAP

AZ UJVIDÉKI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

POLITIKAI HETILAP

Megjelenik minden kedden.

Egyes szám ára 6 fillér.

Felolós szerkesztő és kiadó:

Dr. MAYER OSZKÁR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Erzsébet-tér 3. szám.

Telefon 115.

Ujvéi üdvözlések. Az újv alkalmból a munkapárt — miként minden évben ezuttal is üdvözölni fogja a főispánt, képviselőt és a polgármestert. A párt tagjai újv napján d. e. 1/11 órák az Erzsébet szálloda kávéházban fognak gyülekezni, s onnan a pártelnök vezetése alatt az üdvözlésre felvonulni. A párttagok felkéretnek, hogy az üdvözlésen minél számosabban jelenjenek meg.

Kérelem Ujvidék közönségéhez.

Váltsuk meg az újv köszöntéseket a „katonai özvegyek és árvak alapja” javára.

A sablonos újv gratulációk költségének megváltása nem mai keleti szokás.

A formalitás kénszere alatt évről-évre hozott nem csekély kiadásaink a megváltás által eddig is egy-egy jótékony-sági cél támogatására szolgáltak.

De soha emberségesebb, soha hazafiasabb és soha életbevágóbb nemes célt nem szolgálhatott a szokás, mint most, amidőn arra kérjük közönségünket, fordítsa újv köszöntéseinek kiadásait a „katonák özvegyei és árva alapja” javára.

Ez mindnyájunk szent kötelessége.

Mert a háboruban hősi halált halt katonák a mi jövődönkért, a mi békenkért hozták a legnagyobb áldozatot.

Kérjük közönségünket, hogy az e célra szánt megváltási összegeket a főispáni hivatal címére beküldjen sziveskedjék. Az adományokat hirtalpig nyugtázzuk.

Ujvidék, 1914 december 28-án.

Hazafias tisztelettel

az újvidéki „Hadségélyző Bizottság” nevében:

Matkovits Béla

főispán.

Az élelmi cikkek maximális árának megállapítása.

Gazdasági bizottsági ülés.

Ujvidék városának erősen megnövekedő forgalma és a vasuti közlekedésben beállott változások városunkat azzal fenyegette, hogy élelmi szükségleteink ellátásában mielőbb oly zavarok állanak be, melyeknek szükségzerű folyamánya leendő vagy a lakosság nélkülözése, vagy legjobb esetben is az élelmi szükségletek árának oly óriási mérvben való emelkedése, a mely különösen a szegényebb osztályt a nélkülözés veszélyének teszi ki.

Hatóságunk jövele gondoskodott arról, hogy ezeket a bajokat lehetőleg egészen megszüntesse, vagy legalább is enyhítse; két irányban terjedt ki a hatóság gondossága és pedig olyképp, hogy egyfelől a hatóság gondoskodott arról,

hogy az élelmi szerek behozatala körüli akadály mielőbb megszüntessék, másfelől, hogy a kormánytól felhatalmazást nyerjen, hogy a legszükségesebb emberi és állati élelmiszerek legmagasabb árait megállapíthassa. Az első irányban a hatóság közbenjárás már pozitív sikerrel is járt, amennyiben a városi tanácsnak sikerült kieszközölni, hogy az Ujvidékre feladott, s jelenleg a közbeeső állomásokon vesztelgő élelmiszerek haladéktalanul továbbíthatnak, s a bevétel folytonosságában fenakadás beállni nem fog. Kétségkívül ez volt a legstürgeőbb teendő, mert bármiként is legyenek megállapítva a maximális árak, ennek a megállapításnak csak akadémikus értéke van mindaddig, a míg a város elegendő élelmiszerekkel ellátva nincs; így hát helyes szociális érzékre vall, hogy a tanács első sorban arról gondoskodott, hogy az uton levő és vesztelgő árúk mihamarabb ide rendeltetési helyükre juthassanak. A második fontos teendője volt a tanácsnak, felhatalmazást beszerezni a kormánytól az árak megállapítására, ezt a felhatalmazást *Matkovics Béla* főispán után a városi tanács meg is kapta. Ezek után szükségessé vált további összekötésbe lépni a vármegyei törvényhatósággal, hogy az ez által megállapított maximális árak szolgáljanak irányadóul és zsinormértékül a városi maximális árak megállapításánál; erre azért volt szükség, mert egyfelől a városi árak a dolog természeténél fogva, nem lehetnek alacsonyabbak a községekre nézve a vármegye által megállapított maximális áraknál, mert különben a környék nem fog élelmiszerekkel ellátva az újvidéki piacra gravitálni, másrészt, mert az áraknak emezeknél (a községi áraknál) való sokkal nagyobb megállapítása indokolatlanul megnehezítené a város közlelmézését, s megdrágítaná a városi közönség existenciáját.

Meg kell jegyezni, mert tulajdonképpen ebben rejlik az árregulációs intézkedés legerősebb sankciója, hogy a tanács által megállapított és a kormány által jóváhagyott maximális árak nemcsak arra nézve képeznek hatósági intézkedést, hogy a helyi piacon ezek az árakat túllépni nem szabad, hanem egyben — ez ép a lényeg — biztosítják a városi hatóság részére a *polgári regulációs* jogát is az újvidéki, zsabalyi, óbecsei és palánkai járásokban, a mi más szavakkal kifejezve annyit jelent, hogy a városi hatóság eme négy járásbeli körzetekből a megállapított maximális árakhoz az élelmiszert egyszerűen lefoglalhatja és az ár kifizetése mellett elviheti.

A városi tanács ezek után sokrendbeli értekezleteket tartott az érdekeltekkel, hogy ezeknek méltányos óhajait és ki-

vánságait is — amennyiben a közérdekkel nem ellenkeznek — figyelembe vegye, így meghallgatta a sütőmestereket, mészárosokat, fűszerkereskedőket, gazdákat külön-külön s lehetőségig honorálta is ezek méltányos óhajait.

Ezen nagy előkészítő munka után végre elegendő anyag állott a tanács rendelkezésére arra nézve, hogy a maximális árak megállapítására előterjesztést illetve javaslatot tegyen, s habár ez az előterjesztés a tanácsnak szuverén joga, mégis külön meghallgatta a gazdasági bizottságot is, mely beható, élénk és tanulságos eszmecsere után lényegileg hozzájárult a tanács javaslatához. Meg kell jegyezni, hogy csakis a legszükségesebb élelmiszerekre nézve van törvényileg megadva a maximális árregulációs és regulációs jog; a luxusélelmiszerekre p. o. sonka, teavaj, stb. ez a jog ki nem terjed, nem terjed ki az egyéb nélkülözhetlen, de nem élelmi szükségletekre sem, mint p. o. fa, szén, petroleum, stb.

F. hó 28-án d. u. 4 órákor tartotta meg a gazdasági bizottság a fent már ismertetett tárgyban ülését. A bizottsági ülésen Profuma Béla alpolgármester elnökölt, jelen voltak Payerle Nándor főkapitány, Dr. Wagner Károly tiszti főorvos, Dr. Szabó Lajos tiszti főügyész, Dr. Ján Róbert főszámvevő, Orbán Ignác műszaki tanácsos, Dr. Szántó Aladár és Dr. Belohorszky Adolf aljegyzők, továbbá Dietzgen Gábor, Zsikics Milos, Gerich István, Kurz Kornél, Sztojkovics Sebők, Brunner Ede, Dr. Kubinyi Károly, Dr. Gavanszky Tivadar, Dr. Königstädter Otto és Dr. Mayer Oszkár bizottsági tagok.

Elnököl alpolgármester bejelentette, hogy az élelmi szereknek behozatalát a a tanácsnak biztosítania sikerült, hogy továbbá a tanács Matkovics Béla főispán után a kormánytól beszerezte a hatósági árregulációs és polgári rekvirálásra vonatkozó felhatalmazást, melyet Ujvidék városra mint az első kapott meg az országban, melyet azonban a különleges helyi viszonyok teljes mértékben indokolnak is, bejelentette, hogy a vármegyei alispán közölte a megyében történt árregulációt továbbá, hogy az érdeket szakkörökkel is értekezletet tartott és ezek után a tanács kidolgozta a következő elaborátumot.

Figyelembe, véve, hogy a kukorica és árpaekverékből készült kenyér a palánkai, óbecsei és zsabalyi járásokban 45, az újvidéki járásban 46 fillér. Ujvidéken

a kenyér ára kgr.-ként 48 fillér.

A péksütemény (kifli, császárszemle) darabonként 4 fillér a zömle pedig 7 dgr. 6 fillér, meg kell jegyezni, hogy a zömle súlya eszerint kétszerte nagyobb mint a 3 dgr. kiflié és hogy a zömle

csak nullás lisztből készíthető. A főkapitány a bizottság tagjai részéről hozzá intézett kérdésekre kijelentette, hogy úgy a liszt mint a péksütemény készítését a rendőrhatalós hivatalból ellenőrzi, a közönség tehát nyugodt lehet az irányban, hogy ama lisztkeverékeket és súlyt kapja meg, melyet a hatóság a sütőmestereknek előír.

Tej.

A tej ára a megyében általában 20 fillér ehhez képest tekintettel a behozatalra járó költségekre a bizottság a tanácsos egyetértőleg a tej maximális árát literenként 28 fillérben állapította meg.

Tejfel.

A tejfelnek ára a megyében 160 fillér, ugyanilyen árban állapított meg Ujvidéken is.

Vaj.

A főző vaj ára a megyében 2 K 50 fillér, miért is Ujvidékre nézve 3 K ár állapított meg, megjegyzendő, hogy a teavaj megállapítása azért mellőztetett, mert különböző minőségénél és lukos jellegénél fogva egységes ár megállapítható nem volt.

Turó.

A turó ára a megyében 60 fillér ehhez képest az ujvidéki ár 76 fillér.

Tojás.

Ennél a cikknél nagyobb vita fejlődött ki, mert a bizottság tagjainak túlnyomó része a megyében megállapított darabonként 14 fillért is tulmagasnak találta, az alpolgármester és a főkapitány hosszabb felvilágosító és okadatolt indoklása alapján hozzájárult ahhoz, hogy a tojás ára Ujvidéken is 14 fillérben állapíttassék meg:

Burgonya.

A burgonya ára a megyében 12 fillér. Ujvidéken a fehér burgonyáért 12 fillér a rózsás burgonyáért 14 fillér. A bizottság ezeket az árakat is túl magasnak találta ugyan, de a körülményeket figyelembe véve kénytelen volt azt annak reményében elfogadni, hogy ez az ár még alaposan mértékkelhető lesz.

Vörös hagyma.

Ennek a cikknek az ára megyében 40 fillér Ujvidéken 50 fillér. A vitta folyamán kiderült, hogy még hagyma termelő vidékeken is ennek a cikknek minimális ára 36 fillér így tehát az 50 filléres indokolt.

Bab

Ez a cikk hibetelen mérvű áremelkedést mutat ára a megyében 60 fillér Ujvidéken pedig 70 fillér. Hova-tovább oda jutunk, hogy még ezt a cikket is majd a luxus cikkek közé kell sorozni.

Az új kukorica ára 16 fillér.

Húsarak.

A húsaraknál volt a legnagyobb vita, mert még egyfelől kétségtelen, hogy a kenyér mellett a hús képezi a legfontosabb ételmi cikket másfelől nem tehet elvitatni, hogy a háborús állapot indokoltan drágoztotta meg a húsárakat. A húsarak és pedig az élő után számítva a megyében a következők:

Vágó marha	90 fillér
Borjú	120—140 „
Sertés	120—140 „
Juh	80 „

Ehhez képest a közfogyasztásra szánt húsmeinket ára kilogrammonként Ujvidéken következőleg állapított meg: Marhahús eleje 160, hátulja 180, pecsenye 200 fillér.

Borjúhús eleje 200, hátulja 200 fillér. Sertés hús elsőrendű 200, oldalas 160, kolbász 140, hurka 150, pacal 70, disznósajt 160, füstölt szalonna 220, olvasztható szalonna 200, hárj 200, disznóhús 220, füstölt sertés hús 230 fillér.

Allati ételmi cikkek.

Széna 12 kor., szalma 5 kor., buza korpa 16 kor., tengeri korpa 12 korona.

Cukor.

A bizottság külön megállapította a cukor árát is kilogrammonként 112 fillérben. Ezekután az alpolgármester közölte, hogy az ekként megállapított árakat kormányhatósági jóváhagyás végett felterjesztési és annak leérkezése után az árakat közhírré tennt fogja és minden élelmiszer üzletben ki fogja függesztetni.

Lesz még szebb karácsonya a magyarnak.

A miniszter elnök a háborúról.

Tisza István gróf miniszterelnök Budapesten a régi képviselőház termében a háborúról tartott nagy beszédéből közöljük a következő poétikus befejezést, melyből kicsillámlik, hogy lesz a magyarnak még szebb karácsonya is mint az ideai volt:

— Mindnyájunknak éreznünk kell, hogy az egész nemzet léte forog kockán s a szerint kell cselekednünk. Méltóknak kell lennünk katonáinkhoz, akik értünk ontják vértük s ithoni viselkedésünkhöz nem rontuk le azt, amit ők nélkülözésekkel és hőstetteknek embeftelteli mértékével kivívnak a nemzet számára. Önbizalmat kell tanusítanunk, bizalmat a nemzet erejében, bizalmat a sikerben és fokozunk, hatványozunk kell a hadrakelt nemzetnek testi és erkölcsi erejét. Minden helyes, minden hazafias, minden elismerésméltó, ami azt az erőt fokozza.

Kötelesség, áldanyosság, a nemzetiség és a mai időközé nem méltó lelki támaszok minden, a mi coorbija azt Vészhiresh káro-gásában tetszelgő jólérsétsütség a lelki-ürességet, becsett megérteni, amely annál karaki számos jobban, mentül nagyobb nihilizmussal beszélhet, mások felől, amely annál különöbnek, annál okosabbnak, annál csalahatalanabbnak képzei magát, minél jobban leszölja egyeseknek és az egész nemzetnek erőfeszítéseit, ez mind-megannyi a mai időközé és a magyar nemzetnek nem méltó körtünet, parazitátja a nemzet lelki életének, amelyet ártalmatlanná azzal, hogy éreztesünk vele saját eljárásának hitványaságát, éreztesünk vele úgy, hogy ne merjen a maga valódi színeiben mutatkozni a nyilvánosság előtt.

Szerencsére ezek csak szórványos jelenségek. — hála Istennek, a magyar nemzet nagy zöme méltó a harctéren küzdő katonákhoz. A küzelem folyik: nehéz, kemény, elszánt, de dicsőséges és reményre följosogító küzelem. Olyan

háboruban vagyunk, amelyben nem könnyű a győzelem. Óriás erővel állunk szemben; el kellett készülnünk rá, hogy nehéz megpróbáltatások is fognak érni bennünket, de ebben a küzelemben kezünkben van a siker. S ha a magyar nemzet továbbra is kifejti azt az erőt, amelyet eddig kifejtett, ha el nem vesztí jogosult bizalmát önmagában, ha becsületesen megfeszíti az Istenfől neki adott erőt, ha kitart az igaz ügy mellettí küzelemben: én bízom Istenben, hogy nem fog elmaradni a megérdemelt siker. (Lelkes éljenés és taps.)

A miniszterelnök így fejezte be előadását: Karácsony előtt állunk. A rombolás szenvedelmé gázol végig a szeretet ünnepeén. Ezt a karácsonyt nagyon kevés magyar család fogja teljes családi közben megülni. Karácsony ünnepe a rendesnél is közelebb fogja hozzánk hozni azt a kemény valóságot, hogy mindannyiunknak küzdenünk, remegnünk és szenvednünk kell. De a karácsony ünnepi hangulata, ha komolyabb lesz is a rendesnél, emeljen föl bennünket az elhatározásnak, a hazaszeretnek, az istenben való bizalomnak azokba a magas régióba, ahol a kötelességteljesítés nem ismer ingadozást, a hol csak egyetlen érzés hat át mindenkit: az, hogy előre menjen előre erönk becsületen, teljes megfeszítésével, szilárd kitartással előre, egészen a diadalig! (Hosszas, lelkes éljenés és taps.) És akkor adni fog az úristen derültebb, nyugadtabb, szebb karácsonyt még a magyar nemzetnek.

Tisza István gróf az ügyvédekért.

A hadiadót a háború által károsultaknak juttatják.

A szabadkai ügyvédi kamara rendkívül érdekes körlevelet kapott, amelynek aláírója Tisza István gróf miniszterelnök. A körlevél tartalma azt bizonyítja, hogy a miniszterelnök és a kormány a legmesszebbmenő körültekintéssel és humanizmussal jár el a háború által anyagilag sújtott egyének segélyezésére tárgyában és minden módot megragadott arra nézve, hogy enyhítse azokat a veszteségeket, amelyek természeti következményei egy háborúban.

A körlevélben kijelenti a miniszterelnök, hogy a kormány a hadiadót a háború miatt nyomorba, vagy rossz anyagi helyzetbe jutottak fölsegélyezésére kívánja fordítani. Ezek között van az ügyvédi kamara számos tagja is, akiknek azt a jövedelmet sem, amely existenciális szükségleteinek földözésére szükséges. Eppen ezért a miniszterelnök arra hívja föl az ügyvédeket, hogy annál az ügyvédi kamaránál, amelyhez tartoznak, tegyenek kimerítő jelentést anyagi helyzetükről, különösen pedig arról, hogy a háború mily mértékben csökkentette jövedelmüket és rá vannak-e utalva a segélyre.

A jelentések beérkezése és a hadiadó befolyása után a szükséghez mérten segélyben részesülnek az ügyvédek.

A miniszterelnök ezzel az eljárásával nemcsak az ügyvédek, de egyéb foglalkozásuk felé is fordul bizonynyal és így kitűnő szociális érzékkel nyul a kormány a szellemi proletáriátusnak enyhítésére, amely a háború tartama alatt nőltön-fött.

Tisza István gróf körlevele az ügyvédek között — ahol a szellemi proletariátus talán a legsúlyosabban érezhető most — élénk örömet kellett.

HIREK.

Személyi hír. Matkovits Béla főispán f. hó 29-én városunkba érkezett. A főispán a karácsonyi ünnepek Budapestén családjára körében töltötte.

Szerkesztőségi hír. Dr. Mayer Oszkár, lapunk 3 és egy negyedéven át volt szerkesztője és kiadója mai nappal lapunk kötelékeiből kivált. — Lapunk legközelebbi száma vasárnap, január hó 3-án fog megjelenni.

Halálozás. *Magyar Éde* városunk számvetője f. hó 26-án hirtelen elhalálozott. A 81 éves öreg úr városunk közisztületének örvendő polgára volt, a ki késő öregségében is állandó egészségre örvendett, s különösen nevezetesen arról, hogy a vadászati fáradalmainak versenyre kelt a fiatalokkal. Az öreg úr egy napig sem betegeskedett, hirtelen szívszünetében hunyt el. Temetése közszevárt mellett ment végbe.

Karacsóny. Az Augusztus alap karacsónyi gyűjtésének eredménye körülbelül 3000 K rúg. Rézsételek elszámolást lapunk legközelebbi száma közli. A gyűjtésben nagyon a kismemberek timentek ki magukat, akik páratlan lelkesedéssel vettek részt a gyűjtési mozgalomban. A gyűjtött összeg részben a hadsegélyző hivatalnak, részben a vörös keresztnek adott át a katonák karácsonya céljára.

Hírdetmény. Tekintettel arra, hogy Ujvidéket eddig már 62 esetben állapították meg az árszai kolera s 32 eset halállal végződött a legszigorubban elrendelem, hogy a lakosság minden házában a félreold helyeket, pöccödődröket, szemétdödröket s általában minden beszennyezett helyet sürgősen megsejtelj fertőtlenítsen s általában mindenki igyekezzék a legnagyobb tisztaságot fenntartani. Megemlítem egyidejűleg, hogy a város rendelt kolera elleni védőoltásra alkalmas szernumot s ennek kipróbált hatása folytán ajánlatos, miszerint minél többen jelenkezzenek az oltás eszközlés céljából. Ujvidéki szab. kir. város rendőrfőkapitányi hivatala, 1914. évi december hó 29. Payerle Nándor, főkapitány.

Az **esperanto nyelv** újabb alkalmazása mind az öt földrészünkön elterjedt esperanto nyelvnek nagy szerep jutott a mostani háborúban, mert a németek egy fizetett adak ki német és esperanto nyelven, melyben okmányokból bizonyítják, hogy Németország nem oka a háborúnak. Ezenkívül a Németországban lakó, a háborúban nem érdekelt, tehát semleges államok polgárai, szintén német és esperanto nyelven közbeszócsotott füzetben titakoztak a németek ellen az entantlopokban emelt vádak ellen. Az esperantisták remélik, hogy a háború befejeztével, épen a háború borzalmai fogják az emberiséget, a közös cél t. i. az egymás megismerésének egyik főszékze, az esperanto nyelv megtanulására, az eddigénél sokkal nagyobb mértékben bizudítani.

Meghívó. Az „Ujvidéki Magyar Kaszinó” december hó 27-én d. u. 5 órákor ideiglenes helyiségében (Kossuth Lajos-u. 32. sz. emelet) a jövő évi lapok és folyóiratok elővártzését és 1915. február hó 17-én d. u. 4 órákor rendes közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Titkár jelentése az 1914. évi működésről. 2. Pénztári jelentés. 3. A számvizsgálók jelentése. 4. A

titkár és választmány megvártzására. 5. Esetleges indítványok. Kérjük igen tisztelt tagtárs urakat, sziveskedjenek feltétlenül megjelenni. Abban a nem remélt esetben, ha jelen közgyűlés előtárztékpén nem lenne: február 24. délután 3 órára ugyanazon tárgysorozatral újabb közgyűlést tartatik, amely tekintet nélkül a megjelentek számára érvényes maradhatoz hoz.

Bevonulási hírdetmény. A népfölkéltétre köteleztéknek általános behívása folytán, mindazok a népfölkéltétre kötelezték, akik az 1887., 1888., 1889., és 1890. évben születtek és az 1914. évi november 16-tól december 31-ig terjedő időben megtartott népfölkéltéti beúmató szemlély vagy a későbbi utóbeúmatot szemlély népfölkéltéti fegyver szolgálata alkalmasnak találattak, a népfölkéltéti igazolványi lapon feltüntetelt m. kir. honvéd kiegészítő, illetőleg és kir. kiegészítő kerületi parancsnokság székhelyére 1915. évi január hó 16-án népfölkéltéti fegyver szolgálata bevonulni tartoznak. A fent megjelölt évfolymakhoz tartozó és a szatmár-nómeti, beszterceadányai, kassai és egrin m. kir. honvéd kiegészítő parancsnokságok területén tartott beúmató szemlély alkalmával alkalmasnak osztályozott, de népfölkéltéti igazolványi lappal el nem látott népfölkéltéti kötelezték ugyanezen napon a tartózkodási hely honvéd kiegészítő parancsnokságához vonulnak be. Azon osztalkéltéti honossági alkalmas népfölkéltéti kötelezték, kik Galiciában vagy Bukovinában birnak illetésséggel, tekintet nélkül a népfölkéltéti igazolványi lapon feltüntetelt kiegészítő kerületi parancsnokság székhelyére, 1915. évi január hó 16-án a tartózkodási hely szerinti és kir. kiegészítő kerületi parancsnokság székhelyére tartoznak bevonulni Ugyancsak 1915. évi január hó 16-án bevonulni tartoznak a népfölkéltéti igazolványi lapon feltüntetelt kiegészítő parancsnokság székhelyére, azon 1894., 1893. és 1892. évi születési népfölkéltéti kötelezték, akik alkalmasnak osztályozattak és bármely okból eddig nem vonultak be; népfölkéltéti igazolványi lappal el nem látott ezen népfölkéltéti kötelezték a tartózkodási hely szerinti kiegészítő parancsnokság székhelyére tartoznak bevonulni. A bevonulók meleg takaravól, meleg alsó- és felső ruhával, kötött ujjas mellénytel, teli kabátal, erős lábbelivel, évűszközzel, évűszésűvel, háűszakkal és két napi étellemmel vonulnak be.

A bevonulási alkalmával a népfölkéltéti igazolványi lap birtokosa a vasutakon harmadik osztályon ingyen utazik; ezen népfölkéltéti igazolványi lap azonban a vasúti állomásán jóval a vonat elindulása előtt az állomás jegypénztáránál behelyezendő. Azon alkalmasnak talált népfölkéltéti kötelezték, kik részére népfölkéltéti igazolványi lap nem állítottatik ki, a községi előjáról ingyenes vasúti utazásra jogosított igazoló jeggyel látja el. (Védtróvny u. III. rész 29. §.) Azon behívott népfölkéltéti kötelezték, a ki a kitűzött határidőre és helyre be nem vonul, karhatalommal vezettetik elő s a katonai behívás iránt tanusított engedéltség megbünteléséről szóló 1890. évi XXI. törvény-cikk 4. §-a értelmében még évig terjedhető bürtönnel büntetetik Utóbeúmatot szemlély. A m. kir. honvéd kiegészítő parancsnokságok székhelyén 1915. évi január 4-én és 5-én, válaguár 25-én és 26-án, Budapeten pedig január 7-én, 8-án és 9-én, valamint január 25-én és 26-án utóbeúmatot szemlély tartatnak. Ezen utóbeúmatot szemlély megjelenni tartoznak mindazok az 1878-tól kezdő 1890 évig terjedő időben és az 1894., 1893. és 1892. évben

születték népfölkéltétre kötelezték, kik a folyó évi november hó 16-tól december hó 31-ig tartott népfölkéltéti beúmató szemlélyre behívtatik s ott bármely okból nem jelentek meg. Ezen népfölkéltétre kötelezték összeűszük és a beúmató szemlély való megvigtálások iránt teendő intézkedés végett a tartózkodási községi (város) előjáróságánál haladéktalanul jelentkezni tartoznak Kelt 1914. évi december havában.

Kaplanok átheűyezése. Az érseki hatóság Schmidt Pétert az óbecsei (alsóvárosi) plébániáról Adorjánba, Koleszár Andrást Gombosról Óbecsére (alsóváros) kapláni minőségben átheűyelté.

Ötvenfűllérek jönnek forgalomba. A pénzügyi körökben elterjedt hírek szerint a két kormány legközelebb ötvenfűlléres váltópénzt hoz forgalomba, mert arprópénzben az utóbbi időben nagyobb hiány mutatkozott.

Megsemmissűlt milliórdok. A bázei lapok jelentése szerint Oroszország hadi kiadását december elseig 6047 millió rubelre rúgnak. A kiadások 6800 millió rubel erejűg hét évre szűlt kötvények és kincstári jegyek által vannak fedezve. A francia pénzügyminiszter pedig a napokban jelentette ki, hogy Franciaország naponta harminc millió frankot költ a háborúra, de ez összeg valószínűleg még növekedni fog.

József főherceg levele. A legmágyarabb főherceg fia József főherceg saját kezűleg írt levelet küldött Báró Mihály sebesűlt 44-es szakaszvezetőnek, aki a kaposvári kórházban fekszik. „Szeretettel és bámulatlag gondolkos vissza — írja a főherceg — vítéű 44-esemre. Isten segítségével a háborúból visszatérve szivesen magamhoz veszték valóm állásba. Údvozló, vítéű fiam, idaz jóakaró!”

Takarékoskodjunk. A földmívelésűgyi miniszter főhívást intézett a gazdaközűséghez, melyben azt mondja a többek közt, hogy a külföldről aig hozhatunk be élelmiszert és így a magunkébtól kell megéltünk. Az elenségték az a hű reménye, hogy kiéíztet bennünket. Így tehát, hogy semmi baj ne érhessen bennünket, takarékoskodnunk szűkséges. A kormány ezért elrendelte a malmoz listéűkeresést. A közűség hazafiasságára अपáll a miniszter és felszűlt mindenkit, hogy kevert listet használjon.

A munkapárt újev. A nemzeti munkapárt újev napján küldöttégték keresi föl Tisza István gróf miniszterelnökték, hogy az újev alkalmából üdvözölje. A párt tagjai ezt megéűzőleg a nemzeti munkapárt helyiségtékben gyűlekeznek, ahol Hegedűs Loránt dr. képviselő Kuen-Hédervány Károlyt, mint a párt elnökét üdvözöl.

Hazajöűt az ágyu mellől. Szabó Mátyás Fehértó pusztai lakosnak mult november hóban 4 lovát sorozta be és vitte el a honvédéűgyszred. Ugyalászik, az egyék megunta a katonai életet, a hatást zabra gondolt s valószűkűlt csak az ágyu-rudtal bucsuzva el, megszűkűt s volt gazdájához hazajöűt. Folyó hó 13-án, vasárnapra virradó éjjeűen Szabóék erős dörűmbölésűre ebredtek fel. Elsű pillanatan nem tudták eláltáni, ki lehet a késű látogató. Amikor azonban a zaj okát megéűzni kimentek, a szűkeűvény nyájás nyertűtűssel fogadta öket, s ekkor ismerték fel a hű lovukat. A szűkeűvény ló, honnan jöűt, nem tudják lehet hogy valamelyik hűrtőűgűt meűt. A halasi hatóság a parancsnokságához megkeresést intézett, hogy mi törtéűnjék a szűkeűvényvel?

Hazafis szeb főpap. Radomjcs Hilarton tuziai szeb orthodox metropolita felhivta a fenhatóság alá tartozó bosnyakszeb parókiákat, kolostorokat és egyházközségeket, hogy menél tevékenyebben vegyenek részt a hadsegítés munkájában. Főhívásában többek között ezeket mondja: „A katonáink család-jait kell támogatniuk, akik a mostani nagy háborúban császáruink és királyunk, hazánk és országunk dicsőségéért küzdenek. A szeb orthodox papságnak különösen nagy fontosságú kötelessége, hogy a háború nyomán járó inség és fájdalom enyhítésén közreműködjék.“ A metropolita felhívása máris azzal az eredménnyel járt, hogy több szeb kolostor nagyobb összeget folyósított a hadsegélyző akció javára.

Ki lehet tiszt a B. osztályukból. A most folyó sorozások B. alszályú népfelkelők közül azok, akik egyetemelt végeztek, a honvédelmi miniszterium XVIII. ügyosztályától nyert értesülészerint a behívás után a tiszt iskolába fognak bevezényeltetni. Az iskola 2–3 hónapig fog tartani és ennek elvégzése után az illetők zászlósi rangban osztátnak be a csapathoz. — Sokan vannak a megyében olyan B. oszályú népfelkelők, akik betegség vagy más lényeges ok miatt elmaradtak a bemutatás szemlérl. Érdeklödtünk a katonalgyi osztályban, hogy ezek, számára mikor tartják meg a pótországást. Azt az információt kaptuk, hogy erről külön rendelet fog intézkedni.

Nagy István foglalt. Szerbia egy kis községében helyezték el magyar népfelkelőket. Vigyáztak az utakra, kísérték a tréni, néka ve-veredektek is egy-egy arra tévedt újrattal, szóval, dolgoztak magyar katonához illően.

Az egyik népfelkelő — földmivelő civilben — annyira otthonosan érezte magát a bentsülöttök elhagyott faluban, hogy kiment a környékre és nagy szerényen kimért magának néhány láncc termőföldet.

Javában spekulál, hogy hol is fogja majd a házat ráépíteni, hol lesz a buzáföld, melyik a bukkönyös — amikor odaért a századparancsnok.

Mit csinál Nagy István? Kinémet ezt a kis földet, kapitányi uram. De hiszen nem a miénki! Szerb föld ez. De a leszl! — vágta ki büszkén Nagy István és sprágald kezdte keríteni a háza helyét.

Szabadka város öröksége. Érdekes végredelelt érkezett Szabadka tanácsához. A végrendeleltz Spletlich Paula Kublich Jenő özvegye, dugszagdag zalaegerszegi urnó, aki szabadkai birtokainak egy részét a gazdag alföldi városra hagyta még pedig úgy hogy annak levelete csupán a jövő századra vehesse kezdetet. A végrendeleltz mindenekelőtt meghagyta, hogy az ő és férje szívet spirituszba tegyék és egy ólomdobozzal bélelt szarkofágban őrizték. Négyszáz koronás misealapítványt tett,

de ez halála után 100 kamatoztató és csak aztán mondják el az alsó misét a besnyó templomban. Husz hold kőkenyesmindszent földjét halála után 50 évre kell eladni. Ekkor a vételár 100 évig tökesítendő. A fázsporodott összgeből Szabadkán magasabb iskola létesítendő, amelyben két fiút és két leányt ingyenes ellátásban kell részesíteni. Szabadkai birtokából négyezer korona halála után 100 évig tökesítendő s abból menhelyt kell építeni az agdok számára. Szabadkai telkét 50 évvel elhunyla után szabad csak eladni s az eladási árbol nyolcezer korona addig kamatoztató, amíg a tőke 200,000 koronára nem rug. Ezt az összeget rokonainak szánta, Végrendelete végén bocsánatot kér gyermekeitől, hogy apai és anyai vagyonat csak 204.000 koronával bírta életében gyarapítani.

A hadiékítményes vörös kereszt — diszjelvény. A magyar szeb korona országai vörös kereszt egyetlénk királyi biztosa: Gróf Csekonics Endre ur mihezartás végett közli, hogy a hadiékítményes vörös-kereszt diszjelvény illetőleg díszérem elnyerése iránt mint mint ez önként értehető is, magánosok egyéni-leg egyáltalán nem is folyamodhatnak. A hadiékítményes vörös-kereszt diszjelvényvel, illetőleg díszéremmel leendő kitüntetés iránt hivatalos helyről történő javaslatba hozatallhoz pedig csupán azoknak van jogcímük, akik az egészségtápolás terén az ellenség előtt szerzetek érdemeket. Emnélfogva betegek vagy sebesültek kórházi ápolása vagy más hasonló természetű tevékenység a hadiékítményes vörös-kereszt diszjelvény, illetőleg díszérem elnyeréséhez magában véve igényjogot nem támaszt.

Potparancs. A várparancsnokság által 1914. évi december hó 22-én 150 szám alatt kiadott parancshoz.

A katonai autók igazolatlan gyors közlekedése ellen több ízben tett panaszok következtében az ujvidéki álomparancsnoksággal történt megállapodás szerint egyetértőleg elrendeltetik.

1. Petrovaradin és Ujvidéki városok belterületén az autók óránként 15 kilométernyi nagyobb sebességgel nem haladhatnak.
2. Utkereszteéseknél nagyon lassan kell hajlítani.
3. Járművek torlódásánál a földzúrdító zajjal járó előrehajtás tilos.
4. Nyitott pufogóval hajlítani szigoruan tilos.

Az autó-train és autópárparancsnokok kötelesek a sofferőket behatában kioklítani. Grzywinski s. k. Gm.

3000 korona a legjobb harctéri felvetelert. „Az Érdekes Ujság“ és „A Kis Érdekes“ szerkesztősége pályázatot hirdet a legszeb, legérdekesebb és legszencsüdoabb harctéri felvételekre, és pedig 1. 1 drb. 1000 koronás díjat 1000 korona, 11. 3 darab 300

koronás második díjat 900 korona, 111. 11 darab 1000 koronás harmadik díjat 1100 korona, összesen 3000 korona. A díjakra csak olyan fényképfelvételek pályázhatnak, melyek a monarchia mostani nagy háborújára vonatknak, komoly harcán vagy egyéb, a háborúval kapcsolatos szép jeleneteket ábrázolnak és még széhsélem jelentek meg.

A pályázat határideje 1915. február 15.

Az Érdekes Ujság és A Kis Érdekes a beérkező pályaműveket, amennyiben azoknak közlését az aktualitás megköveteli, a pályázat lejártá előtt is leközölheti, mint az Érdekes Ujság és A Kis Érdekes pályázatán résztvevő pályaműveket, de azért az így leközölt felvételek is részvesznek a pályázatban s a szokásos tiszteletdíjat felül — amennyiben a júry ezek közül valamelyiknek ítélné oda az egyik díjat — a pályadíjat is megkapják.

A pályadíjat nyert felvételek közlési és rendelkezési joga Az Érdekes Ujságé és A Kis Érdekesé maradt.

A döntés eredményét Az Érdekes Ujság és A Kis Érdekes szerkesztősége 1915. március 1-én hirdeti ki.

A pályázatra szánt képek Az Érdekes Ujság és A Kis Érdekes szerkesztőségéhez (V. Vilmos császár-út 78. sz.) küldendők be.

Híretekem. A Magyar királyi államvasutat ezenell közhírré teszik, hogy a háború esztőlé szülő kivételes intézkedésekről alkotott 4912. évi LXIII. t. c. 16. §-ában nyert felhatalmaz a kerekedelemügyi magy. kir. Miniszter Ország a magy. kir. Pénzügyminiszter Úrral egyetértőleg f. é. december hó 17-én 87492/3. 1914. sz. a. kiadott rendeletel arra utasítatlak, hogy a Temes- és Somogyvármegyei egyesült h. é. vasutak nemkülönböben a Budapest—Váci és Budapest—gödöllői h. é. vasut kötvényszolgáltatási további rendelkezésig aképpen lassak el, hogy az elsőbbségi kötvények utáni kifeizetéseket maguk eljesítsék. Emnélfogva további rendelkezés a két helyi érdekl vasut kisorsolt címetel, valamint szelvényei kizárólag a magyar királyi államvasutat központi főpénzára által (Budapest VI. Andrássy-út 75. sz. a.) fognak beváltatni, Az angol-osztrák bank budapesti fiókjainak, illetőleg a Belvárosi takarékpénztár részvénytárságnak — mint a kisorsolt címetek és szelvények beváltási helyének — működése ideiglenesen felfüggesztetik.

Egyidejűleg közzététetik, hogy a szelvények csak abban az esetben fognak beváltatni, ha a szelvények bemutatója az eredeti kötvényeket is bemutatja.

Továbbá új a szelvények, mint a kisorsolt címetek bemutatója a beváltások igazolási tartozik, hogy a szelvények és kötvényeknek ki a tulajdonosa, továbbá hogy az nem vatamely ellenséges állam polgára vagy lakosa, illetve jogi személye, hogy végül tekintettel a magy. kir. miniszteriumnak f. évi október 20-án 7808/M. E. sz. a. kiadott rendelte 8. §-ára a kötvény és szelvény nem 1914. évi július hó 31-ike után nem volt ellenséges állam polgárának, lakosának vagy jogi személynének tulajdonában.

Budapest, 1914. évi december hó 24-én.

Magyar királyi államvasutak.

Wolf Lajos

Kőbányai Fővárosi Sörccsarnokát

Winkle udvar.

Naponta friss csapolás, reggeli, ebéd és vacsora nagy választék.

Ószi Ujdonságok selyem és kelme Különlegességek

Löwinger Divatháza

Modelbluzok, pongyolák, Japonok, női fehérnemű menyaszonnyi kelengyk.

: Hábóru miatt óles órák. :

Fővárosi sörföző r.-t.

Kőbánya.

Vezérképviselet Bácska és Szerém m. részére

KASSOWITZ ZSIGMOND, UJVIDÉK.

FARKAS MÓR
KATONAI ÉS URI SZABÓ
UJVIDÉK, Kossuth Lajos-utca 52.

Legtökeletesen berendezett katonai szabászati műterem :-:-
Néhány óra alatt készít teljes katonai öltözékeket. — Briches nadragok specialitási. Legkittünbőb szövöttek. Telefon 187.

Kopolovits József
POLGÁRI SÖRCCSARNOKA

II. Rákóczy Ferenc-utca 6. szám
az Apollo Mozi mellett. Kőbányai sör. Szeremi borok. Naponta friss reggeli, ebéd és vacsora.
MÉRSEKELT ÁRAK.

Az
Elite kávéházban
naponta

a legujabb hírek
kaphatók.

Regényi Kálmán
ékszerész, órá és látszerész

:: UJVIDÉK ::
a róm. kath. templom épületben.